Yashoda Girls' Arts & Commerce College, Nagpur

Project in Environment Science

Session: 2019-2020

Name of the Project: Project on Turning Biodegradable Things into Organic manure

Number of Students Enrolled: 14

Name of Co-ordinator : Dr. Lalita Punnaya

Brief Report on Completion of Project

Academic Year- 2019-2020

Name of the Project Undertaken	Project on Turning Biodegradable things into organic manure
Academic Session	2019-2020
Organizing Department/ Committee	Department of Environment Science
Total number of students Participated in the project	14
Brief Report	The Project entitled Turning Biodegradable things into organic manure was undertaken by the Department of Environment Science during the session 2019-2020 under the guidelines of the Internal Quality Assurance Cell of the institution. Total 14 students participated in the project activity and successfully completed the project. The completion certificates have been given to the students. All the students found it very interesting to learn through the experiential learning. They enjoyed the project work.
Criterion No. 1	Metric No:-1.3.2

Signature of Activity Co-ordinator	Signature and Stamp of IQAC Co-ordinator	Signature & Stamp of Principal
	Co-ordinator, IQAC Yashoda Girls' Arts & Commerce College, Nagpur	Principal Yashoda Girls Arts & Commerce College,Sneh Nagar,Nagpur-15

Purushottam Khaparde Health & Education Society's

Yashoda Girls'
Arts & Commerce College, Nagpur

Accredited B++ by NAAC

Estd. 1992

• Recognized by Government of Maharashtra • Affiliated to RTM Nagpur University, Nagpur
SNEH NAGAR, WARDHA ROAD, NAGPUR - 440 015. (M.S.) INDIA
■ Tel. : 0712-2290637 ■ Fax No.: 0712- 2290368 ■ Website : www.yashodagirlscollege.edu.in ■ Email : ygc.ngp@rediffmail.com

YGC No./ | | Project in Environment Science | Date

Tile of the Project: Pr Project on Turning Biodegradable things into organic manure

Department of Envrionment Science

Number of students completing the project : 14

Session 2019-2020

Sr. No.	Name of the students enrollment in project
1	TEJESHWARI NIENDRAKUMAR SONAWANE
2	ARATI NARENDRA KALE
3	ARCHANA SUDAM DHURVE
4	KALYAN I NARESH LOKHANDE
5	PRIYA BHAURAO NEWARE
6	SAMIKSHA SUSRESH KODAPE
7	SHIVANI LAXMAN WANKHEDE
8	POONAM KIRASKUMAR PACHE
9	HEMLATA KUSHOBA MESHRAM
10	SHASHIKALA SHRIRAM UIKE
11	SHABANAM SHANKARRAO KOSARE
12	SNEHA JAIDEO BAGADE
13	SONALI SANTOSH CHAKOLE
14	ANKITA NILKANTH KADU

Signature of Project Co-ordinator

Dr. Lalita Punnaya

Signature of the Principal

PRINCIPAL
Yashoda Girls Arts & Commerce Colle,
Sneh Nagar Nagpur-15

SEAL

Co-ordinator, IQAC
Yashoda Girls' Arts &
C... merce College, Nagpur

PROJECT COPY

पुरुषोत्तम खापर्डे हेल्थ अँड एज्युकेशन सोसायटी द्वारा संचालित नागपूर

यशोदा गर्ल्स आर्टस् अँड कॉमर्स कॉलेज

स्नेह नगर, नागपूर.

पर्यावरण शिक्षण

पर्यावरण / जरनल व सेमिनार

प्रकल्प कार्यपुस्तिका

Project on Turning Biodegradable Things into Organic Manure

Class : B. A. II

Session : 2019-2020

Project Submitted by

Ku. Arti Narendra Kale

CERTIFICATE

Yashoda Girls' Arts & Commerce College

Affiliated to Rashtrasant Tukadoji Maharaj Nagpur University, Nagpur

NAAC Accreditation B++ with 2. 82 CGPA

Sneh Nagar, Wardha Road, Nagpur. 440015

Certificate

It is certified that the project work in the subject **Environment Science** entitled *Project on Turning Biodegradable things into organic manure* has been successfully completed by Ku. Arti Narendra Kale. of B.A./ B.Com Semester... IV ... during the Academic session 2019-2020. Hence the certificate is awarded to her.

Date: 15/04/2020

Project Co-coordinator

Principal

PRINCIPAL

Yashoda Girls Arts & Commerce Colleg

Sneh Nagar, Nagpur-15

PROJECT COPY

PROJECT COPY

प्रकल्प लेखन कार्य - घरगुती कचऱ्याचे व्यवस्थापन

१. प्रकल्पाची निवड किंवा विषय निवड

पर्यावरणात सजीवांच्या अस्तित्वासाठी आणि पुनरुत्पादनासाठी प्रोत्साहन देणाऱ्या सर्व घटकांचा समुच्चय असतो. पर्यावरणात सजीव व निर्जीव या मधील क्रिया आंतरक्रिया प्रतिक्रियामधून साकार झालेली परिस्थिती असते. पण माणसाने स्वतःच्या स्वार्थासाठी पर्यावरणाचे तीन तेरा करून टाकले आहेत. प्रदूषण जलप्रदूषण पर्यावरणात मोठे बदल झालेले आहेत. पर्यावरण नैसर्गिक प्रक्रियेतून शुद्ध होत होते परंतु मानवाच्या स्वार्थी प्रवृत्तीमुळे अन्नाच्या अवशेष पदार्थ मोठ्या प्रमाणात पर्यावरणात सोडले जातात. त्यामुळे प्राणीमात्राचे आरोग्य धोक्यात येते. घरगुती कचरा मुख्य चोला असतो. भारतात एकुन कचऱ्याच्या 50 टक्के कचरा घरगुती कचरा मुख्य असतो. या कचऱ्यापासून कंपोस्ट खत व गांडूळ खत तयार होता. त्यांचा पुनर्वापर केल्यास या कचऱ्यावरी ही आपण नियंत्रण आणू शकतो. शहरातील कचरा प्लॉस्टिक वापरल्या कपडे अन्नघटक वेळेवर उचलला जात नाही. त्यामुळे दुर्गंधी पसरते रोगराई जीवन जंतूचाही प्रादुर्भाव होतो. या अशा कचऱ्याच्या ढिगाऱ्यामुळे लेप्टोस्पायरा सीरा नामक घातक मेंदूच आजार होतात.

YASHWANT

PROJECT COPY

PROJECT COPY

२. प्रकल्पाची उद्दिष्टे

1) कचऱ्याचे योग्य व्यवस्थापन करण्यासाठी विघटनशील कचऱ्याची जैविक खत म्हणून वापर करणे

2) अविघटनशील कचरा (सुका कचरा) जसे प्लॉस्टिक हे जमा (संग्रह करून भागातला विकाणे.

PROJECT COPY

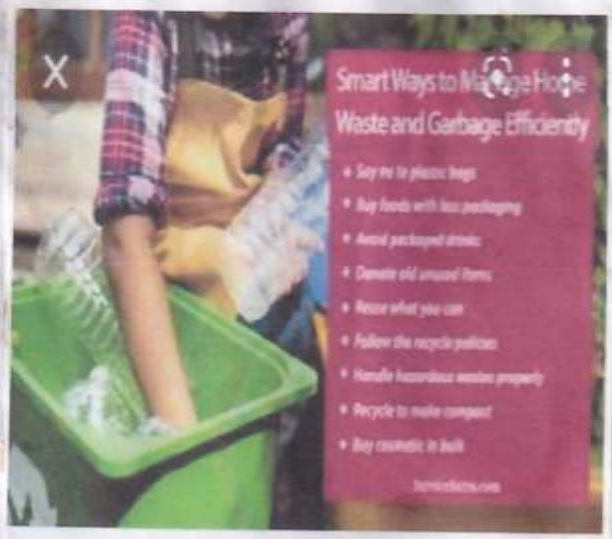

PROJECT COPY

३. प्रकल्पाचे महत्व

कचरा अडकून गटारे चोकन शहरात कचऱ्यामुळे माती प्रदुषण, पाणी प्रदुषण व हवा प्रदुषण होते. म्हणून आम्ही हा प्रकल्प निवडला.

YASHWANT

PROJECT COPY

PROJECT COPY

४. प्रकल्पाची अभ्यासपध्दती

प्रकल्पाची प्रयोगिक पद्धती आहे घरातील कचऱ्याचे वर्गीकरण करुन आविघटनशील कचरा भाजारातून फेकण्यासाठी व्यवस्था केली व जैविक खतासाठी विघटनशील कचरा वेगळा केला.

PROJECT COPY

PROJECT COPY

५. प्रकल्पाचे निरीक्षण

SEAL

* कचऱ्याचे वर्गीकरण

ओला कचरा : कुजणारा - निसर्गनिर्मित भाज्यांच्या साली देठे चहाचा राखोना फळांची साली. शिळा, सांगेतील, पाला-पाचोळा निर्माल्य केसीच, गुलाब, कस्तूरीचे फोपटे, वर्तमानपत्राचे तुकडे, खराब झालेल्या भाज्या शिळे अन्न मारकत्या शेंड्या मक्याचे कणीस साले बुरशी किड लागलेले धान्य पिठे इत्यादी

सुका कचरा - न कुजणारा - मातीमिसळलेली काच प्लॉस्टिक, धातू इत्यादी सुक्या कचऱ्याच्या उपयोग एकतर फार वापर केला, ओल्या कचऱ्याच्या उपयोग सेंद्रिय खते तयार करण्यासाठी केला प्लॉस्टिक हे सडत नाही कुजत नाही ने पारदर्शक व अपारदर्शक असते. प्लॉस्टिक, पाणी शोषण करू शकत नाही. त्यावर जमा चढत नाही तो रोधक असते काही प्रकारचे प्लॉस्टिक जळत नाही त्यामुळे प्लॉस्टिकच्या टाकाऊ वस्तूचे काय करावे असा प्रश्न सामान्य मानसाला नव्हे. तर शासनच्या सामान्य मानसालच नव्हे तर शासनच्या समोरही आहेत. प्लॉस्टिक सडत नसल्यामुळे पर्यावरणावर प्रत्यक्ष परिणाम दिसत नसते - प्रत्यक्ष परिणाम दिसत. नसतो तरी अप्रत्यक्ष पण अनेक वाईट परिणाम होत आहे रस्त्यावरून जातात. अनेक ठिकाणी प्लॉस्टिकच्या चौल्या इकडे - तिकडे विखुरले दिसतात. प्लॉस्टिक जमीनीवर झाल्या भागावर पसरते तथे पाणी

YASHWANT

PROJECT COPY

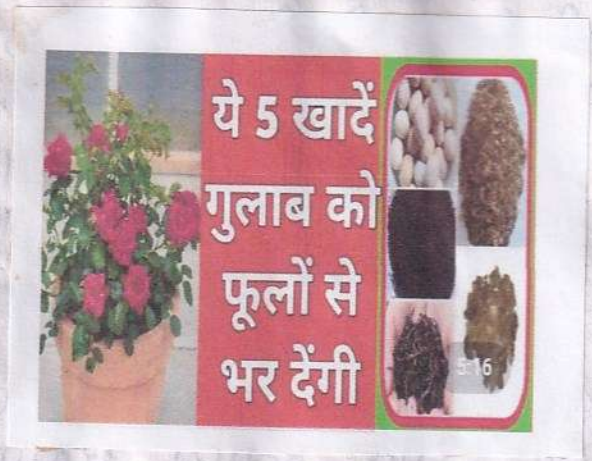

PROJECT COPY

६. प्रकल्पाचे विश्लेषण

आलच्या बाजुला छोटी-छोटी छिद्रे पाडुन प्लॉस्टीकीची बिरावी घेतली तकशी नारळाच्या शेंड्या मक्याची कणसे व बाने घेतली त्यावर वर्मी कल्परचा एक पातळ वर घेतला त्यामुळे जिवाणू कचरा कुजवण्याचे काम केले त्यात रोप (गोड बिल) ठेवले माती उरलेल्या भागेत त्या दिवशीचा ओला कचरा शकला कचरा टाकताना १/३ रिकामी राहील याची काळजी घेतली. नंतर त्याने खत तयार झाला ते खत आपण झाडाला वर टाकू शकतो. त्याने जैविक खत तर होते.

PRINCIPAL
Yashoda Girls Arts & Commerce Colleg
Sneh Nagar,Nagpur-15